

В.В. УДОДОВ

/КСПУ «Донецький обласний центр здоров'я»/

Основні напрями діяльності Донецького обласного центру здоров'я з питань формування здорового способу життя населення області

Сучасний стан громадського здоров'я в Україні характеризується як кризовий, про що свідчать негативні тенденції у тріаді статистичних показників, а саме: показників відтворення населення (медико-демографічні дані); показників розвитку дітей, запасу фізичних сил у дорослого населення (показники фізичного розвитку) та адаптації населення до умов навколишнього середовища (захворюваність, інвалідність). Основними причинами такого стану справ є: поширеність серед населення поведінкових факторів ризику виникнення хронічних неінфекційних захворювань: неадекватне харчування, гіподинамія та гіпокінезія, надлишкова маса тіла, тютюнопаління та надмірне вживання алкоголю; відсутність комплексної міжвідомчої програми з пропаганди здорового способу життя (ЗСЖ) серед населення та ефективних шляхів боротьби зі шкідливими звичками; – неефективність профілактичної роботи у закладах первинного та вторинного рівня щодо профілактики, лікування та контролю хронічних неінфекційних захворювань, а також шкідливості тютюнопаління, малорухливого способу життя, ожиріння, надмірного вживання кухонної солі, алкогольних напоїв, психоемоційного та психосоціального навантаження; неусвідомленість населення щодо необхідності профілактики захворювань, як важливої складової запобігання передчасній смерті, подовження тривалості життя та його якості, зменшенню втрат з тимчасової непрацездатності та запобігання інвалідизації; відсутність вагомого мотиваційного механізму у населення на підтримку ведення здорового способу життя.

Враховуючи вищезазначене, були сформовані основні напрями і конкретні завдання формування здорового способу життя населення всієї країни та зокрема Донецької області.

Формування відповідального відношення населення до свого здоров'я із збільшенням частки населення, яке веде здоровий спосіб життя та позбавилася від шкідливих звичок, профілактика розвитку хронічних неінфекційних захворювань, формування у молоді навичок безпечної поведінки та зниження рівня ризикованої поведінки.

Зміна відношення населення до свого здоров'я з формуванням відповідального ставлення до його збереження та зміцнення й навчання навичкам здорового способу життя на рівні особистості та сім'ї.

Рішення даної проблеми у межах області можливе шляхом створення на базі обласного центру здоров'я ресурсно-інформаційного регіонального організаційно-методичного центру з метою формування відповідального відношення населення до свого здоров'я. З цією метою використовувати засоби масової інформації та систему медико-санітарної освіти для підтримки заходів реформування системи охорони здоров'я шляхом:

- сприяння розвитку пріоритету профілактики хронічних неінфекційних захворювань та формування здорового способу життя, зміцнення та збереження здоров'я населення області;
- підвищення рівня поінформованості населення з питань збереження та зміцнення здоров'я шляхом створення та підтримки постійно діючої інформаційно-пропагандистської та освітньої системи, спрямованої на мотивацію населення до здорового способу життя, профілактику травматизму, виконання вимог

охорони праці, залучення до активного відпочинку, занять фізичної культури, туризму та спорту;

- розширення профілактичної складової діяльності закладів охорони здоров'я, надання організаційно-методичної допомоги лікарям загальної практики – сімейним лікарям з профілактики найпоширеніших захворювань;
- підвищення доступності до профілактичних послуг різних верств населення, у т.ч. оцінки рівня здоров'я;
- вдосконалення системи підготовки медичних кадрів з питань формування здорового способу життя, профілактики захворювань;
- формування та удосконалення системи моніторингу захворювань, поведінкових чинників ризику їх розвитку та рівня поінформованості населення з питань збереження та зміцнення здоров'я, ефективності реалізації профілактичної стратегії;
- створення на базі Центрів первинної медико-санітарної допомоги (ЦПМСД) кабінетів здорового способу життя для впровадження методик оцінки рівня фізичного здоров'я та видачі паспортів здоров'я, як основного чинника обов'язкового медичного страхування.

Основні задачі служби

1. Формування на адміністративних територіях та в межах громад за місцем проживання функціональних підрозділів, зокрема: «Шкіл здоров'я», «Відповідального батьківства», «Здорової старості», створення пацієнтських організацій.
2. Запровадження цільових програм профілактики ризикованої поведінки молоді у загальноосвітніх школах та навчальних закладах всіх рівнів акредитації з підтримкою руху «Рівний рівному».
3. Запровадження руху «Донбас без тютюну» із залученням широких кіл громадськості до боротьби з тютюнопалінням.
4. Підготовка цільових інформаційних матеріалів профілактичної спрямованості для різних категорій населення.
5. Пропаганда відповідального відношення населення до свого здоров'я з метою формування здорового способу життя через засоби масової інформації: телебачення, багатотиражні видання тощо.
6. Запровадження системи щомісячних семінарів-тренінгів для журналістів та керівників громадських організацій.
7. Інформування цільових груп населення, у т.ч. керівників органів місцевого самоуправління з питань реформування охорони здоров'я в регіоні.

Основна мета: розробка та реалізація комплексної програми з формування у населення відповідального ставлення до свого здоров'я, безпечної поведінки у молоді по відношенню до розвитку хронічних захворювань, створення в області зон вільних від тютюнового диму та формування прихильності населення до реформування системи охорони здоров'я в регіоні.

Ще одним дійовим заходом щодо реалізації комплексної програми з формування у населення відповідального ставлення до свого здоров'я є створення паспорта здоров'я.

Паспорт здоров'я – це один із соціальних бонусів для населення України.

Одержання такого паспорта у найближчий час може стати однією із найбільш затребованих послуг охорони здоров'я як для кожної людини, так і суспільства в цілому. Подібний досвід вивчався на прикладі роботи центрів здоров'я в університетських клініках Каліфорнії і корпораціях Силіконової долини, де страхові компанії на основі даних паспорту здоров'я визначають вартість медичної страховки, без якої у США жити і лікуватися практично неможливо. Людям за наявності проблем із зайвою вагою, палінням, зловжи-

ванням спиртними напоями, незадовільною фізичною підготовкою та іншими особистими суб'єктивними показниками доводиться сплачувати зі свого гаманця. Така система отримання медстраховки вигідна всім: службовцям, працедавцям, медичним закладам, страховим компаніям.

Сьогодні нашим центром закінчена розробка заходів на 2014–2015 рр. в частині формування ЗСЖ і розробки моделі паспорту здоров'я для населення області. Ми готові до співробітництва у питаннях реалізації даного проекту в областях України.

Л.П. СОЛЕЙКО, к. мед. н., доцент

/Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова/

Контроль когнітивних порушень у пацієнтів з гострим коронарним синдромом геронтичного віку

Мета дослідження: вивчення можливостей групи комплексних сиднонімінів у контролі когнітивної функції у пацієнтів з гострим коронарним синдромом (ГКС) геронтичного віку.

Матеріали та методи дослідження. До дослідження було включено 57 хворих із ГКС віком від 75 до 85 років чоловічої статі, розподілених на 2 групи. Хворі обох груп отримували стандартну терапію згідно з протоколами надання медичної допомоги хворим з ГКС. Пацієнти 1 групи (28 осіб) на фоні стандартної терапії отримували динітратні коронаролітики у стандартних дозах. Пацієнти 2 групи (29 осіб) як коронаролітичну терапію отримували препа-

рати групи комплексних сиднонімінів, що включали магладен, молсидомін та фолієву кислоту, у дозі 90 мг на добу.

Результати та їх обговорення. За час перебування пацієнтів у кардіологічному стаціонарі (15,4 ± 2,3 доби) у 67,9% пацієнтів 1 групи спостерігались помірні когнітивні розлади, у 32,1% – легкі когнітивні розлади. У пацієнтів 2 групи, що отримували комплексні сидноніміни, спостерігались лише легкі когнітивні розлади у 24,1% пацієнтів.

Висновки. У контролі когнітивних порушень у пацієнтів з ГКС до стандартної терапії як коронаролітики доцільно включати групу комплексних сиднонімінів.

О.А. ЯКОВЛЕВА, д. мед. н., професор; Е.М. МИКУЛА

/Вінницький національний медичний університет ім. Н.І. Пирогова/

Минимальные дозы розувастатина при сердечной недостаточности требуют коррекции

Цель исследования: оценка эффективности минимальных доз розувастатина у пациентов старших возрастных групп при хронической сердечной недостаточности.

Материалы и методы исследования. Верификация диагноза проведена у 140 пациентов с ишемической болезнью сердца (ИБС) в сочетании с гипертонической болезнью II–III стадий, хронической сердечной недостаточностью IIa, ФК II–III по NYHA. Возраст больных – от 65 до 95 лет (79 ± 1,1 года), из них в возрасте старше 80 лет – 40 больных. Липидный спектр крови определяли до начала и после 3-месячного курса гиполипидемической терапии розувастатином в дозе 10–20 мг в сутки.

Результаты и их обсуждение. До начала терапии у больных выявлена изолированная полигенная приобретенная гиперхолестеринемия. Уровень общего холестерина (ОХС) в среднем составил 5,47 ± 0,08, холестерина липопротеинов низкой плотности (ХС ЛПНП) – 3,47 ± 0,1 ммоль/л. Анализ результатов дислипидеми-

ческой терапии был проведен для двух возрастных групп: 65–79 и 80–95 лет, при отсутствии у них достоверных различий. У 109 больных, у которых уровень ОХС крови превышал 5,0 ммоль/л, исходные показатели триглицеридов (ТГ), бета-ХС, холестерина липопротеинов высокой плотности (ХС ЛПВП) были сохранены в пределах нормы, индекс атерогенности до лечения составил 3,75. Оценка эффективности применения розувастатина свидетельствовала о мало выраженной позитивной динамике: снижение общего ОХС от 5,7 ± 0,09 (5–6,6) до 4,95 ± 0,09 (4,6–5,3) ммоль/л, ХС ЛПНП – от 3,68 ± 0,07 до 3,2 ± 0,08 ммоль/л, индекс атерогенности – 3,66. Дальнейшую тактику терапии статинами следует определять с учётом комплексного анализа безопасности.

Выводы. Розувастатин в дозе 10–20 мг/сутки в течение 3-х месяцев терапии при сердечной недостаточности не приводил к достижению целевых уровней липидов крови.